

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2010, č. j. 1112/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se podáním ze dne 14. 5. 2010 adresovaným Krajskému soudu v Brně domáhal přezkumu rozhodnutí žalované České advokátní komory ze dne 28. 4. 2010, č. j. 1112/10 (dále též „napadené rozhodnutí žalované“), kterým byl žalobci určen JUDr. Vladimír Hudek, advokát, z důvodů uvedených v ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), pro poskytnutí právní pomoci ohledně podání ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2010, č. j. 3 Aps 10/2009 - 186, a v zastupování řízení o ní.

[2] Krajský soud v Brně rozhodl usnesením ze dne 24. 5. 2010, č. j. 30 A 48/2010 - 7, kterým žalobu ze dne 14. 5. 2010 postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[3] Městský soud v Praze žalobce vyzval usnesením č. j. 10 A 184/2010 - 13 ze dne 27. 10. 2010 k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě 10 dnů od doručení předmětného usnesení. Podáním ze dne 23. 11. 2010 žalobce žádal o osvobození od soudních poplatků.

[4] Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 3. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 19, zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce kasační stížnost ze dne 7. 4. 2011, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že ji rozsudkem ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34, jako nedůvodnou zamítl.

[5] Městský soud v Praze žalobce opětovně vyzval usnesením ze dne 4. 8. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 48, k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě 10 dnů od doručení předmětného usnesení. Městský soud v Praze žalobce poučil o tom, že může požádat o osvobození od soudních poplatků podle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Podáním ze dne 22. 8. 2011 žalobce opětovně požádal o osvobození od soudního poplatku s argumentací, že přípustnost žádosti plyne z ustanovení § 37 odst. 3 s. ř. s. a z předchozího poučení soudu.

[7] Městský soud v Praze usnesením ze dne 29. 8. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 54, zastavil řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí žalované. V odůvodnění uvedl, že v předmětném řízení o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků již jednou rozhodoval, přičemž v usnesení ze dne 23. 3. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 19, konstatoval, že žalobce je nemajetný, ale že zároveň existují jiné důvody pro to, aby žalobci nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, přičemž názor městského soudu byl podpořen i rozhodnutím Nejvyššího správního soudu. Podle názoru městské soudu přitom důvody popsané v usnesení ze dne 23. 3. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 19, trvají u žalobce i nadále. V případě žalobce se jedná o zjevně neúspěšné uplatňování práva. Postup žalobce dle městského soudu nesvědčí o snaze žalobce o vyřešení sporné věci nebo o tom, že by žalobce byl ochoten spolupracovat s advokáty určenými žalovanou. Smyslem řízení se v případě žalobce stává podle názoru městského soudu samotné vedení sporu, přičemž původní smysl vedení pře ustupuje do pozadí. Za takové situace městský soud považuje za spravedlivé, aby žalobce nesl náklady řízení. Opakovanou žádost městský soud vyhodnotil jako zneužití institutu osvobození od soudního poplatku. Městský soud vysvětlil, že o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu samostatně nerozhodoval, neboť by tak musel činit pouze v případě, že by žádost obsahovala nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména pokud by došlo ke změně poměrů účastníka řízení, což se v posuzovaném případě vzhledem k obecnosti žádosti žalobce ze dne 22. 8. 2011 nestalo.

II. Kasační stížnost

[8] Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 54, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 19. 10. 2011, ve které poukazoval na to, že městský soud nesprávně popsal jeho žalobu a shrnul podstatu věci. Lhůtu k zaplacení soudního poplatku považoval stěžovatel za nepřiměřeně krátkou

vzhledem k jeho majetkové situaci, zvláště když spolu s výzvou zaslal městský soud i rozsudek Nejvyššího správního soudu. Do rozhodnutí městského soudu přitom stěžovatel měl legitimní důvod věřit, že bude osvobozen. Městský soud měl stěžovatele nedostatečně poučit ve smyslu pokračování v řízení v souladu se zákonem č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích"), a daňovým řádem. Městský soud dle stěžovatele nečiní rozdílu mezi slovy „nová a opakovaná", výrokem o vyměření poplatku a výrokem o soudcovské lhůtě. Stěžovatel je přesvědčen, že věc měla být předložena Ústavnímu soudu. Pokud je žaloba zjevně neúspěšná, má být dle stěžovatele odmítnuta namísto vymáhání soudního poplatku. Stěžovatel vytýká městskému soudu, že jej „okřikuje" a uvádí v omyl, neboť se svou přetíženost snaží řešit na úkor stěžovatele. Pro stěžovatele jako osobu v hmotné nouzi je vedení řízení i bez placení soudního poplatku nákladné. Stěžovatel poukazuje na to, že jeho žaloba není neúspěšná, natož zcela zjevně neúspěšná, a že v předmětném řízení žádný samoúčelný procesní návrh nepodal; v jiných případech se přitom mohlo jednat o jeho omyl. Pokud městský soud posoudil stěžovatelovu žádost ze dne 22. 8. 2011, měl o ní vydat samostatné rozhodnutí, nikoli rozhodnout o zastavení řízení. Stěžovatel rovněž zastává názor, že není přípustná kasační stížnost proti rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků. Na nedostatečném posouzení dle stěžovatele nic nemění ani nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1382/10. Stěžovatel je přesvědčen, že lhůta pro zaplacení soudního poplatku byla nesplnitelná.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou (ustanovení § 102 s. ř. s.), opírá se převážně o důvody uvedené v ustanovení § 103 s. ř. s., a není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[11] Na okraj pak Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelův názor o nepřípustnosti kasační stížnosti proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků je nesprávný. Soud zde odkazuje na svou rozhodovací praxi (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 As 40/2004 - 97, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) a na předcházející rozhodnutí v tomto případě ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34, podle kterých rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků nelze podřadit pod rozhodnutí podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. (rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení), neboť tímto rozhodnutím se rozhoduje o podstatném procesním právu účastníka řízení.

[12] Nejvyšší správní soud v posuzované věci nepožadoval zaplacení soudního poplatku ani zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž bylo zastaveno řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku či na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77). Proto nerozhodoval o žádosti stěžovatele ze dne 9. 2. 2012 o ustanovení advokáta, neboť

v předmětném řízení se stěžovatel může domoci meritorního přezkumu i bez toho, aby byl zastoupen advokátem.

[13] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Námitkami kasační stížnosti se bude zdejší soud zabývat v pořadí, v jakém byly uvedeny v rekapitulační části tohoto rozsudku. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neoznačil, pod které důvody ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. podřazuje své kasační námitky, zdejší soud je posoudí podle jejich obsahu (srov. usnesení zdejšího soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004). Protože napadeným rozhodnutím došlo k zastavení řízení, může být stěžovatelova argumentace subsumovatelná pouze pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[14] Dovolává-li se stěžovatel v tomto směru toho, že se městský soud v usnesení, kterým zastavil řízení, nezabýval předmětem řízení a jím uplatněnými žalobními body, je tato argumentace pro naplnění stížnostního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. irelevantní, neboť stěžejní je v dané procesní situaci posouzení toho, zda městský soud zastavil předmětné řízení v souladu se zákonem, nikoli to, jak posoudil žalobu a jak přesně popsal žalobní body.

[15] Nejvyšší správní soud považuje za nutné osvětlit, jaký postup hodnotí jako za souladný se zákonem v případě opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků. Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích *„nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.“* Podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o soudních poplatcích *„soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.“* V souladu s těmito ustanoveními zákona o soudních poplatcích městský soud postupoval a vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 10 dnů usnesením ze dne 4. 8. 2011, č. j. 10 A 184/2010 - 48. Nejvyšší správní soud proto v tomto směru nemůže městskému soudu ničeho vytknout.

[16] Poukazuje-li stěžovatel dále na to, že desetidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku je příliš krátká (zejm. s ohledem na jeho nemajetnost), nemůže této námitce Nejvyšší správní soud přisvědčit. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 73, je za příliš krátkou považována zpravidla třídenní lhůta. Jak dále uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2011, č. j. 6 Ans 12/2010 - 35 (jehož účastníkem byl i stěžovatel), *„pokud jde o lhůtu k zaplacení soudního poplatku, Nejvyšší správní soud v jejím stanovení neshledává žádnou nezákonnost. Městský soud sice stanovil lhůtu poměrně krátkou, avšak v délce tří dnů bývá tato lhůta stanovována obvykle; nadto je nutno zdůraznit, že splnit poplatkovou povinnost může ve správním soudnictví účastník řízení až do okamžiku, kdy rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabude právní moci (srov. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích „Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci […]“). Konečně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že městský soud řízení zastavil až dne 21. 7. 2010 a usnesení nabylo právní moci 5. 8. 2010, stěžovatel měl tedy fakticky k zaplacení soudního poplatku dobu*

delší než dva měsíce (od 19. 5. 2010 do 5. 8. 2010)." V posuzovaném případě došlo k zastavení řízení usnesením ze dne 29. 8 2011, tj. 20 dnů po doručení předmětné výzvy k zaplacení soudního poplatku, a rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 10. 2011. Stěžovatel tedy měl fakticky k zaplacení soudního poplatku dobu téměř dvou měsíců (od 9. 8. 2011 do 6. 10. 2011). Na postupu městského soudu proto Nejvyšší správní soud neshledává jakékoli pochybení.

[17] Předmětná výzva byla stěžovateli řádně doručena dne 9. 8. 2011, jak vyplývá ze stěžovatelem podepsané doručenky. Skutečnost, že v rámci jedné zásilky městský soud stěžovateli rovněž doručoval i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34, je irelevantní, neboť podstatné je, že stěžovateli byla předmětná výzva doručena. Na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že žádný právní předpis nezakazuje soudu doručovat v jedné obálce více listin týkající se dané věci. Pokud proto městský soud veden snahou minimalizace nákladů probíhajícího řízení zasílal v jedné zásilce usnesení městského soudu a rozsudek Nejvyššího správního soudu a jestliže tyto písemnosti na doručence řádně vyznačil, nezpůsobuje to vadnost takového doručení.

[18] Stěžovatel na tuto výzvu reagoval a zaslal další žádost o osvobození od soudních poplatků, kterou pouze odůvodnil tak, že je přípustná podle s. ř. s. a poučení soudu. Ve vztahu k této druhé žádosti Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 8 As 65/2010 - 106, podle něhož o opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků není třeba znovu samostatně rozhodovat, pokud žádost neobsahuje nové skutečnosti. To, že žádost soud předběžně posoudil v tom smyslu, že nepřináší nic nového, není důvodem pro další samostatné rozhodnutí. Jak si Nejvyšší správní soud ověřil, žádost stěžovatele ze dne 22. 8. 2011 „nové skutečnosti a argumenty" neobsahovala, neboť stěžovatel pouze dovozoval přípustnost této žádosti. Nejvyšší správní soud v souladu s výše cit. rozhodnutím poukazuje na to, že pokud by i za této situace musel městský soud o této žádosti samostatně rozhodnout, hrozilo by, že by předmětné řízení „nikdy" neskončilo, neboť by stěžovatel mohl podat opakovaně žádost o osvobození od soudních poplatků s jakoukoli argumentací bez ohledu na změnu jeho poměrů (nebo bez ohledu na to, že jeho návrh je zjevně neúspěšný), přestože by jeho předchozí žádosti nebylo městským soudem vyhověno a přestože by kasační stížnost účastníka řízení proti takovému usnesení byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta.

[19] Stěžovatel proto nemohl spoléhat na to, že jeho žádosti bude ze strany městského soudu vyhověno, nebo že mu bude zasláno samostatné rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti, případně že by byl městským soudem dále poučován o možnostech, které dovozuje v kasační stížnosti - možnost platit soudní poplatek ve splátkách, informování o nebankovních subjektech poskytujících úvěry osobám v hmotné nouzi atd. Stěžovatel byl v předmětné výzvě v souladu se s. ř. s. a zákonem o soudních poplatcích řádně poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku, o tom, že může požádat o osvobození od soudních poplatků (což stěžovatel učinil), a o nezastavení řízení za situace, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by stěžovateli mohla vzniknout újma. Poukaz stěžovatele na ustanovení § 13a a ustanovení § 9 odst. 9 zákona o soudních poplatcích a daňový řád je v tomto směru bezpředmětný, neboť tato ustanovení, resp. daňový řád, neumožňují poplatníkům „vyhnout se" poplatkové povinnosti. Nejvyšší správní soud

rovněž poukazuje na to, že ustanovení § 13a zákona o soudních poplatcích bylo zrušeno zákonem č. 281/2009 Sb.

[20] Namítá-li stěžovatel, že mu svědčí institut osvobození od soudních poplatků z důvodu jeho nemajetnosti a že jeho návrh není zjevně neúspěšný a že městský soud jej protiprávně osočuje, musí Nejvyšší správní soud odkázat na své předcházející rozhodnutí týkající se dané věci – rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34 – v němž uvedl, že *„Městský soud v Praze se správným a korektním způsobem zabýval osobou stěžovatele a jeho procesní činností v předmětném řízení i v dalších řízeních vedených před tímto soudem. Pokud by se soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí osobou stěžovatele a jeho procesní aktivitou nezaobíral, nemohl by jeho žádost o osvobození od soudních poplatků vůbec posoudit ... Uvedl-li městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, že stěžovatel podává také žaloby proti rozhodnutím žalované, kterým bylo jeho žádostem vyhověno a advokát určen, přičemž podle soudu de facto polemizuje se stanovenými podmínkami vyplývajícími ze zákona, byl tento postup Městského soudu v Praze na místě, neboť pouze obecně (bez vztahu ke konkrétní věci a bez konstatování správnosti a zákonnosti jednotlivých rozhodnutí žalované) charakterizoval procesní postup stěžovatele za účelem posouzení, zda stěžovatel postupuje jím zvoleným procesním způsobem z určitého, relevantního a ospravedlnitelného důvodu, nebo zda jen účelově vede „spory pro samotné spory“, jejichž vedení je mu umožněno prostřednictvím přiznávání osvobození od soudních poplatků... Tvrdí-li stěžovatel, že soud nepřihlédl k tomu, že mezi jeho náklady patří i prostředky vynaložené na samotnou komunikaci se soudem, které jsou pro osobu v hmotné nouzi značné, musí Nejvyšší správní soud poukázat na to, že Městský soud v Praze nepřiznal osvobození od soudních poplatků z důvodu, že by stěžovatel nedoložil svou nemajetnost, ale pro svévolné uplatňování práv, které ústí v zjevnou neúspěšnost návrhu... Komunikace se soudem proto může pro stěžovatele představovat značnou finanční zátěž. Jak je však Nejvyššímu správnímu soudu z jeho činnosti známo (evidenční systém Nejvyššího správního soudu vykazuje od roku 2006 celkem 213 stěžovatelových kauz), stěžovatel si komunikaci se správními soudy „usnadňuje“ zasíláním „souborných podání“, kdy do jedné obálky dá desítky různých podání vztahující se k různým řízením, často navíc fakticky adresovaným i jiným soudům (učinil tak i v posuzované věci, kdy kasační stížnost proti usnesení městského soudu byla vložena do jedné obálky spolu s třiceti jinými podáními). Jeho majetková situace mu tedy nebrání komunikovat se správními soudy, potažmo s jinými orgány veřejné moci, z tohoto důvodu není vyloučen z přístupu k soudům... Jak městský soud uvedl u odůvodnění napadeného rozhodnutí - a Nejvyšší správní soud nemá jakýkoli důvod se od jeho závěrů odchýlit - stěžovatel nemá dostatek finančních prostředků ... Při rozhodování o přiznání či nepřiznání osvobození od soudních poplatků však Městský soud v Praze správně přihlížel k dalším okolnostem případu, nejen k majetkové situaci stěžovatele... Mají-li soudní poplatky zajistit výše uvedenou regulační funkci, musí soudy kromě majetkové situace účastníka řízení zohlednit i další okolnosti případu, např. v podobě procesního postupu daného účastníka v předmětném řízení, případně v dalších jím vedených řízeních před tímto soudem. Jak bylo shora uvedeno, Nejvyšší správní soud již vyslovil, že součástí posouzení specifických okolností žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuálních poměrů žadatele je také úvaha, zda tento neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem (srov. shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 22/2010 - 91 ze dne 24. 3. 2010). Jakýkoli jiný závěr by byl v rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení mohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu i za okolností, jež svědčí o svévoli či šikanóznímu výkonu práva anebo ústícímu do neúspěšnosti návrhu ...*

Jak si Nejvyšší správní soud ale ověřil, byla předmětná ústavní stížnost, k jejímuž sepsání byl určen advokát napadeným rozhodnutí žalované, odmítnuta Ústavním soudem usnesením ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1382/10 (dostupný na http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx) pro zjevnou neopodstatněnost. V posuzované věci tedy bylo předmětné určení advokáta žalovanou již fakticky konzumováno a nehrozí tak, že by se stěžovatel ocitl bez ochrany svých práv a oprávněných zájmů v takovémto řízení … Za tohoto faktického stavu a s přihlédnutím k okolnostem, kterými se Městský soud v Praze vyčerpávajícím způsobem zabýval, je závěr ohledně účelovosti stěžovatelových procesních postupů na místě." Proti tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu podal stěžovatel ústavní stížnost, jež byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2011, sp. zn. I. ÚS 3034/11.

[21] Od této argumentace Nejvyšší správní soud nemá důvodu odchýlit se ani v posuzované věci, protože je přiléhavá i pro kasační stížnost ze dne 19. 10. 2011; rovněž v napadeném usnesení městský soud uvedl, že stěžovateli nelze přiznat osvobození od soudních poplatků z důvodu zjevné neúspěšnosti jeho návrhu. Námitky ohledně majetkové situace stěžovatele jsou proto irelevantní, neboť městský soud neměl pochybnosti o tom, že stěžovatel je nemajetný. Jak však bylo podrobně uvedeno v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (na nějž pro stručnost Nejvyšší správní soud odkazuje i nyní), nepatří mezi podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků jen majetková situace podatele. Důvodem pro nepřiznání osvobození od soudních poplatků proto může být podle názoru Nejvyššího správního soudu i to, že podatel zneužívá tohoto institutu, resp. že jeho návrh je zjevně neúspěšný.

[22] Nejvyšší správní soud přitom již v rozsudku ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 As 138/2011 - 27 (jehož účastníkem byl rovněž stěžovatel), uvedl, že „*nemohl ani přehlédnout, že v dané věci stěžovatel žalobou brojí proti rozhodnutí České advokátní komory, kterým se mu určuje advokát k poskytování právní služby. Podobného rázu jsou i jiné spory stěžovatele projednávané Nejvyšším správním soudem i soudy krajskými. Tyto spory přitom nejsou takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýkají se, a to ani nepřímo, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jde naopak o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má stěžovatel plné právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobozování od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím nemajetným osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, dostupné na www.nssoud.cz). Takovou povahu však předmětný spor nemá.*" Závěry obsažené v tomto rozhodnutí podle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž dopadají i na tento případ.

[23] Kasační stížnost ze dne 19. 10. 2011 Nejvyšší správní soud shledává za obsahově obdobnou s předchozí kasační stížností ze dne 7. 4. 2011 proti předcházejícímu rozhodnutí městského soudu o neosvobození od soudních poplatků. Z takového postupu plyne, že se stěžovatel nehodlá smířit s jakoukoli argumentací uplatněnou kterýmikoli orgány

veřejné moci (žalovanou, správními soudy, případně Ústavním soudem) a že bude svá „domnělá práva“ práva uplatňovat jakýmikoli prostředky, i když byl o správném postupu správními soudy opakovaně poučován (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2011, č. j. 2 Aps 7/2011 - 156, týkající se rovněž stěžovatele).

[24] Poukazuje-li stěžovatel na „matení pojmů“ městským soudem v podobě absence rozdílu mezi slovy „novou a opakovanou“, výrokem o vyměření poplatku a výrokem o soudcovské lhůtě k jeho zaplacení, není tato argumentace relevantní, neboť postup městského soudu shledává Nejvyšší správní soud správným a není mu rovněž zřejmě, jak toto údajné matení pojmů mohlo mít vliv na zákonnost usnesení městského soudu.

[25] K ústavnosti zákona o soudních poplatcích se jednotlivé senáty Ústavního soudu ve svých rozhodnutích opakovaně vyjadřovaly (srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 6. 2010, sp. zn. II. ÚS 1198/10), přičemž v souladu s ustanovením § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, nepodaly návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení. Nejvyšší správní soud rovněž nemá pochybnosti o ústavnosti zákona o soudních poplatcích. Městský soud neměl povinnost předložit věc Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení zákona o soudních poplatcích, neboť zjevně nedospěl k závěru o protiústavnosti tohoto předpisu a protože recentní judikatura Ústavního soudu nedává obecným soudům důvod se domnívat, že by jednotlivá ustanovení tohoto předpisu byla sama o sobě protiústavní.

[26] Stěžovatel se rovněž mýlí v tom, že by městský soud odmítl přiznat stěžovateli osvobození od soudních poplatků jen na základě toho, že by jeho žaloba byla neúspěšná, přičemž poukazuje na dikci ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. ohledně zjevné neúspěšnosti návrhu. Městský soud totiž stěžovateli správně nepřiznal osvobození od soudních poplatků na základě toho, že stěžovatel institut osvobození od soudních poplatků zneužívá, neboť podal pouze další žádost o osvobození od soudních poplatků bez jakékoli reflexe výše popsaných, předchozích rozhodnutí správních soudů, s čímž Nejvyšší správní soud plně souhlasí. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34, Nejvyšší správní soud týkající se daného případu podrobně uvedl, že stěžovatel postupuje účelově a svévolně, přičemž závěry tam uvedené podle názoru Nejvyššího správního soudu i nadále trvají, proto na něj Nejvyšší správní soud ve stručnosti odkazuje.

[27] Brání-li se stěžovatel v neposlední řadě tím, že k samoúčelným procesním návrhům není správní soud povinen přihlížet, není Nejvyššímu správnímu soudu zřejmé, ke kterým dle stěžovatele „samoúčelným“ procesním návrhům by správní soudy neměly přihlížet, zvláště když prakticky vůči jakémukoli úkonu krajského soudu stěžovatel následně brojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 - 143, v němž stěžovatel podal 5 kasačních stížností proti 9 rozhodnutím krajského soudu). Stěžovatel na svých žalobách důrazně trvá a požaduje jejich věcné vyřízení bez ohledu na podmínky stanovené právním řádem České republiky, své jednotlivé žádosti o osvobození od soudních poplatků, návrhy na ustanovení zástupce či návrhy na vyslovení neúčinnosti doručení písemnosti často opakovaně urguje (jak je známo i Nejvyššímu správnímu soudu z jeho rozhodovací činnosti), a to i prostřednictvím podávání návrhů na určení lhůty podle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů. Ke dni rozhodování Nejvyššího správního soudu je stěžovatel

např. evidován jako navrhovatel v 32 věcech, v nichž se domáhal určení lhůty k provedení úkonu.

[28] Není proto naplněn stěžovatel uplatněný kasační stížnost podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[29] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení městského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[30] Nadto Nejvyšší správní soud poznamenává, že Ústavní soud již usnesením ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1382/10, odmítl stěžovatelovu ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2010, č. j. 3 Aps 10/2009 - 186, jako zjevně neopodstatněnou. V takovém případě bylo napadené rozhodnutí žalované stěžovatelem fakticky již zkonzumováno, neboť právní pomoc určeným advokátem JUDr. Vladimírem Hudkem totiž byla stěžovateli poskytnuta (v opačném případě by byla ústavní stížnost odmítnuta pro absenci povinného zastoupení stěžovatele advokátem). Přezkum napadeného rozhodnutí žalované se proto stal ryze akademickou záležitostí, neboť jakékoli meritorní rozhodnutí správního soudu by se na právní sféře stěžovatele ve vztahu k příslušnému řízení o ústavní stížnosti vedenému před Ústavním soudem již nemohl jakkoli projevit.

IV. Náklady řízení

[31] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.; stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá, žalované pak podle obsahu soudního spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu